

Vos 2 procentų Lietuvos gyventojų per dieną nepasiekia jokia media. Likusieji su medijomis per dieną praleidžia darbo dienai prilygstantį laiką – 7 val. 45 min. Stiprėja nuolat įsijungusio bei multitaskinančio gyventojų tendencija, dažnai – net ir miego sąskaita. Tyrimai fiksuoja, kad po vidurnakčio naktinėje kone penktadalis Lietuvos, rodo šviežiausias rinkos tyrimų bendrovės „Kantar TNS“ „Media Day“ tyrimas.

Ekspertai pastebi, jog miego laiką labiausiai koreguoja ne tradicinės medijos, o išmanieji įrenginiai ir internetas.

„Stebėdami miego laiką ir media kanalų naudojimo koreliaciją, matome, kad ne TV ir ne naujienų portalai pakoregavo pastarųjų metų miego kreives. Tai padarė socialiniai tinklai ir kita veikla, apimanti žaidimus, video žiūrėjimą, muzikos klausymą internete. Iki vidurnakčio dėl media vartojimo nueina miegoti 7 proc. punktais mažiau žmonių nei vos prieš dvejus metus“, – sakė „Kantar TNS“ media tyrimų ir įžvalgų vadovė Renata Mackevičienė. Dar 3 proc. punktais sumažėjo ir einančiųjų miegoti iki 2 valandos nakties.

Nors bendras media pasiekimo laikas per pastaruosius penkerius metus keičiasi nedaug, auditorija persiskirsto tarp kanalų ir didėja vadinamasis multitaskingas, kai keli media kanalai naudojami vienu metu. Didžiausią įtaką media vartojimui toliau daro internetas ir įrenginiai, leidžiantys pasiekti įvairias medijas.

Per šešerius metus, kiek yra atliekamas „Media Day“ tyrimas, internete praleidžiamas laikas padvigubėjo – nuo 1,5 valandos 2012 m. iki beveik 3 valandų šiemet. Taip pat per šį periodą 40 proc. (nuo 51 iki 71 proc.) padidėjo interneto veiklų pasiekiamą auditoriją: t.y. anksčiau internetu skirtingiems tikslams naudodavosi kas antras, o dabar – trys iš keturių. Itin ryškūs pokyčiai vyksta socialiniuose tinkluose – jie vaidina vis svarbesnį vaidmenį visose amžiaus kategorijose.

Socialiniai tinklai neatsiejami nuo jaunimo

„2014 metais, kai socialinius tinklus pirmą kartą kaip media rūšį išskyreme „Media day“ tyrime, vidutiniškai Lietuvos gyventojas socialiniams tinklams kasdien skirdavo 41 minutę, trečdalis (33 proc.) jais naudojosi kasdien. Šiandien jais naudojasi daugiau nei pusė visų šalies gyventojų (54 proc.), o vidutiniškai vienas gyventojas juose praleidžia beveik 1,5 valandos per dieną“, – tyrimo duomenis komentavo „Kantar TNS“ ekspertė. Pasak R. Mackevičienės, tarp jaunimo (iki 29 metų) socialiniai tinklai tapo neatsiejama kasdienybės

dalimi: 91 proc. jų kasdien naudoja socialinius tinklus. Socialinių tinklų skvarba ir praleidžiamas laikas auga visose amžiaus grupėse, įskaitant 60–74 m. senjorus

Taip pat auganti yra „kitos veiklos internete“ grupė, ir nors šis tyrimas detaliau veiklų neskaido, remiantis kitais tyrimais matoma, kad tai daugiausia video, muzikinis turinys ir žaidimai.

Internetas taip pat yra ta priemonė, kuri dažniausiai naudojama lygiagrečiai su kitomis medijomis – beveik kas trečiam (32 proc.) žmogui būdingas multitaskingas, o statistiškai naudodamas internetą ir dar kokią nors kitą media Lietuvos gyventojas kasdien praleidžia 46 min. Palyginti su penkerių metų duomenimis – tai yra trečdaliu daugiau ir kone penktadaliu ilgiau. Daugiausiai multitaskina jauni darbingo amžiaus žmonės (20–39 m.) Sąlygas tokiam media vartojimui, be abejo, suteikia technologijos – visad po ranka esantys išmanūs įrenginiai.

Naujienas vis dažniau seka per mobilių

Didžiausią įtaką media naudojimui toliau daro išmanieji telefonai. Nors televizorius užtikrintai lieka pagrindine priemone žiūrėti televiziją, o radijo imtuvas – klausytis radijo, šių kanalų pasiekimas mobiliuoju telefonu auga keliskart. 2018 m. beveik 5 proc. Lietuvos gyventojų žiūrėjo TV turinį internetu, tuo tarpu 2016–2017 m. tokių žiūrovų buvo iki 1,5 procento. Šiemet 2,5 proc. viso televizijai skirtu laiku buvo žiūrėta mobiliajame telefone. Klausančiųjų radijo per mobilių telefoną taip pat padvigubėjo: 2018 m. beveik 9 proc. per dieną klausėsi radijo telefone, palyginti su 4,1 proc. 2017 metais.

„TV turinys vis dažniau žiūrimas ir per kompiuterius, tai, ko gero, lemia noras stebėti vaizdo turinį didesniame ekrane. Tačiau kalbant apie interneto naudojimą, o ypač socialinius tinklus, čia per pastaruosius metus vyksta esminių pokyčių. Jei pernai socialinių tinklų kasdienis pasiekimas per mobilių telefoną tik susilygino su kompiuteriu pasiekiamą auditoriją, 2018 m. duomenimis, mobiliajame telefone kasdien soc.tinklais jau naudojasi daugiau nei kompiuteryje (atitinkamai 36 ir 27 proc.). Kita svarbi tendencija – mobiliais telefonais naujienų portalų pasiekiamą auditoriją kone susilygino su pasiekiamą kompiuteriais“, – išvalgomis dalijosi „Kantar TNS“ media tyrimų ir išvalgų vadovė Renata Mackevičienė.

„Kantar TNS“ *Media Day* tyrimas lygina 6-ių media kanalų (TV, radijas, spauda, interneto naujienų portalai, socialiniai tinklai, kitos veiklos internete) vartojimą, remdamasis vienodais vertinimo rodikliais. Tyrimo tikslas – fiksuoti Lietuvos gyventojų medijų vartojimo ypatumus paros bėgyje. Jis suteikia galimybę įvertinti ne tik skirtingų media kanalų pasiekimą, laiką,

praleistą su kiekvienu iš jų per parą, tačiau ir laiką, kuris buvo praleistas vienu metu naudojant kelis media kanalus (angl. multitasking). Tyrimas atliekamas nuo 2012 m. Pastarasis tyrimas atliktas 2018 m. vasario – balandžio mėn. Apklausti 1599 15–74 m. Lietuvos gyventojai.

